

ønsker at trænge ind paa Markedet, Organisation af Udvan-
dringen, saa Emigranterne kan udføre Pionerarbejde for Eks-
porten, Reklamering, Deltagelse i fremmede Udstillinger og
Afholdelse af særlige danske Udstillinger i Udlandet, Udsen-
delse af Prøve- og Konsignationslagre, Oprettelse af Handels-
kamre, gruppevis Organisation af Salgsrepræsentationen, Oplys-
ningsarbejde m. v.

I et afsluttende Kapitel om Staten og Eksporten kræver
Forf., at Danmark i sin Handelspolitik forlader de hidtil fulgte
Mestbegunstigelsesprincipper og gaar over til Systemet med
Præferencetoldsatser.

C. Fl. Steenstrup.

EDWIN CANNAN: *The paper pound of 1797—1821*. A reprint of
The Bullion Report. 49 + 71 Sider. P. S. King & Søn, Ltd., London 1919.
Pris 6 sh.

Som Indledning til Optrykket af den i Pengevæsenets og
Penge teoriens Historie skelsættende Bullion Report af 1810
har Prof. Cannan dels givet Baggrunden for de politiske og
økonomiske Begivenheder, der førte den engelske £ bort fra
Guldværdien, dels i en kritisk Kommentar hjulpet Læseren til
den fulde Nytte af Reporten. Der er ved dette fortjenstfulde
Arbejde givet den gamle Report nyt Liv, saaledes at Læseren
kan se, baade hvad der har blivende Gyldighed og hvad der
som tidsbestemt kun har historisk Interesse i dette usædvanlige
Aktstykke.

Den hele Bog afgiver en sjælden fornøjelig Læsning,
maaske især fordi man saa hyppigt genser sine egne Vinduer.
Dette gælder ikke blot f. Eks. en Meddelelse i Indledningen,
hvorefter Reporten blev Genstand for en hidsig Pressedebat,
før den naaede til Forhandling i Underhuset, og under denne
Debat blev endog Committe-Medlemmernes personlige Motiver
dragne i Tvivl. Den, der som Medlem af en Valutacentral-
bestyrelse i et andet Land 114 Aar senere har oplevet noget
lignende, føler en dyb Gensynsglæde. Men der er ogsaa i
Reporten Betragtninger over Prisniveauet og Valutakurserne,
der fører helt ind i Købekraftsparitets-Teorien, der er den evige
Diskussion mellem Centralbank-Ledelsen og den hos denne
laantagende Stat om Ansvars Fordeling, der er alle Over-
vejelserne om den ugunstige Handelsbalances Betydning for
Foringelsen af Møntværdien, hvorunder Committeen hævder,
at „der ikke for nogen længere Tid kan være en særlig gun-
stig eller særlig ugunstig Handelsbalance“, men hvor det

ønsker at trænge ind paa Markedet, Organisation af Udvan-
dringen, saa Emigranterne kan udføre Pionerarbejde for Eks-
porten, Reklamering, Deltagelse i fremmede Udstillinger og
Afholdelse af særlige danske Udstillinger i Udlandet, Udsen-
delse af Prøve- og Konsignationslagre, Oprettelse af Handels-
kamre, gruppevis Organisation af Salgsrepræsentationen, Oplys-
ningsarbejde m. v.

I et afsluttende Kapitel om Staten og Eksporten kræver
Forf., at Danmark i sin Handelspolitik forlader de hidtil fulgte
Mestbegunstigelsesprincipper og gaar over til Systemet med
Præferencetoldsatser.

C. Fl. Steenstrup.

EDWIN CANNAN: *The paper pound of 1797—1821*. A reprint of
The Bullion Report. 49 + 71 Sider. P. S. King & Søn, Ltd., London 1919.
Pris 6 sh.

Som Indledning til Optrykket af den i Pengevæsenets og
Penge teoriens Historie skelsættende Bullion Report af 1810
har Prof. Cannan dels givet Baggrunden for de politiske og
økonomiske Begivenheder, der førte den engelske £ bort fra
Guldværdien, dels i en kritisk Kommentar hjulpet Læseren til
den fulde Nytte af Reporten. Der er ved dette fortjenstfulde
Arbejde givet den gamle Report nyt Liv, saaledes at Læseren
kan se, baade hvad der har blivende Gyldighed og hvad der
som tidsbestemt kun har historisk Interesse i dette usædvanlige
Aktstykke.

Den hele Bog afgiver en sjælden fornøjelig Læsning,
maaske især fordi man saa hyppigt genser sine egne Vinduer.
Dette gælder ikke blot f. Eks. en Meddelelse i Indledningen,
hvorefter Reporten blev Genstand for en hidsig Pressedebat,
før den naaede til Forhandling i Underhuset, og under denne
Debat blev endog Committe-Medlemmernes personlige Motiver
dragne i Tvivl. Den, der som Medlem af en Valutacentral-
bestyrelse i et andet Land 114 Aar senere har oplevet noget
lignende, føler en dyb Gensynsglæde. Men der er ogsaa i
Reporten Betragtninger over Prisniveauet og Valutakurserne,
der fører helt ind i Købekraftsparitets-Teorien, der er den evige
Diskussion mellem Centralbank-Ledelsen og den hos denne
laantagende Stat om Ansvarets Fordeling, der er alle Over-
vejelserne om den ugunstige Handelsbalances Betydning for
Foringelsen af Møntværdien, hvorunder Committeen hævder,
at „der ikke for nogen længere Tid kan være en særlig gun-
stig eller særlig ugunstig Handelsbalance“, men hvor det

aabenbart kniber meget med at faa Rede paa, hvad vi vilde kalde Vexelkursens Afvigelse fra Købekraftspariteten; dog fastholdes Hovedsynspunktet, at „i hvert Fald en Del af det store Fald, der nylig har været i Valutaen, ikke kan skyldes Handelsbalancen, men maa være fremkommen ved en Forandring i Møntens relative Købekraft paa Hjemmemarkedet“. Det er ogsaa med en vis Spænding, man læser, hvad et af „Vidnerne“, „a very eminent continental merchant“, der menes at være N. M. Rothschild, London-Husets Grundlægger, har at fremføre. Han er den praktiske Bankier, for hvem Krigsoperationernes Afbræk og Suspensionen af Guldindløsningen, der umuliggør at faa det Guld for Papirpundet, som Sedlen „is meant to represent“, er de afgørende Grunde til Depreciationen, men han savner ogsaa Arbitragen, idet han blandt flere Grunde til Pundfaldet anfører „Mangelen paa Mellemmænd, som tidligere plejede at anvende store Kapitaler i Valuta-Operationer, men som sjældent optræder paa Grund af de store Vanskeligheder og Farer, der nu er for saadanne Forretninger, og gør combinerede Valuta-Forretninger, der gaar ud paa at foregribe det endelige Resultat.“ Sproget er ikke godt, men Meningen jo klar nok.

Men først og sidst faar Reporten sin Interesse ved, at den med stor Energi som sit Hovedsynspunkt fastholder, at „naar en Papirmønt, der var baseret paa og indløselig med Guld, er gjort uindløselig, saa kan den kun holdes stabil (up to its proper value) ved at Udstedelsen af den begrænses under lagttagelse af Guldprisen og de fremmede Valutakurser“, d. v. s. saaledes, at Guldprisen og de fremmede Vexelkurser ikke stiger.

E. C.